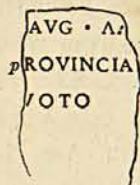

2767 tabula marmorea litteris aevi labentis rep. mense Dec. 1883 prope La Colonna in vinea Eugenii Ciuffa (cf. n. 2770).

Descripsit Helbig. Lanciani *bull. municipale* 1884 p. 208.

1 M) Lanc., \overline{AV} Helbig. — 2 fin. A om. Lanc. — 3 in. $\sqrt{}$ om. Helb.

2768 tabula marmorea. Rep. prope Monte Compatri sub colle *Monte Doddo*, deinde Monte Compatri apud sacerdotem Vincentium Misori HENZ. Mortuo Misorio quo pervenerit, ignoratur.

Descripsit Henzen et edidit *bull. dell' Inst.* 1856 p. 157.

Supplementa adscripsit Henzen.

2769 lamina aenea rotunda; a tergo extat clavus quo muro vel tabulae infigi debebat FEA. Rep. anno 1815 in una vigna vicino alla Colonna FEA, similiter VISC., qui addit, fuisse deinde Romae apud Bonar Anglum. — In vase aereo rep. in rudibus Veiorum loco dicto la Colonna ORELLI 2927, errore.

NARCISI sic
TI · CLAVDI
BRITANNIC
S · V P R A
5 INSVLAS

Fea sched. f. 184; delineavit Phil. Aur. Visconti *diss. dell' accad. rom. di archeologia* I, 2 (1823) p. 357 cum commentario lecto d. 18 Iul. 1816 (inde repetita est *memorie romane di antichità* vol. 1 p. 174; Orelli n. 724. 2927).

2 CLAVDI Fea, CLAVD Visc. — 4 prima littera dimidiata, ut erat, et pro I et pro L haberi poterat (cf. Viscontius p. 369 not.).

Diversum hunc esse a Narcisso eo, qui Claudio imperatori fuit ab epistulis et magnam sui memoriam reliquit, non monerem, nisi in eum errorem incidisset Viscontius.

2773/4 cippus MAR. 9122, herma acephalus VISC. Rep. anno 1781 alla Colonna nella vigna Graziani [i. e. ibi ubi n. 2770] MAR. 9122. — Romae in villa Borghesia VISC.

HORTVLVS HIC VARI
EST OPVS ALCINOI

Manus ignota apud Marinium ms. Vat. 9122 f. 50'; E. Q. Visconti apud eundem ms. Vat. 9134 f. 30, edidit *Museo Pio-Clementino* 3 (Mediol. 1819) p. 172 (inde Orell. 4335).

Eodem loco prodiit epigramma Graecum item inscriptum in herma (C. I. Gr. 6186 = Kaibel n. 829) ex quo colligitur fuisse ibi ἄλλος Μούσαις ἰερόν.

2770 parvus marmoreus cippus ut videtur. Ad oppidum Columnam in muro vineae de Lazarinis FABR.; non già nel muro, ma nella facciata del casino riguardante settentrione FICOR., recte. Cavato vicino la Terra della Colonna nella Vigna Lazzarina MATT. Extat eodem loco quo viderunt priores, in vinea nunc, ut refert Lanciani, Eugenii Ciuffa, a sinistra viae quam nuper fecerunt a Frascati ad La Colonna oppidum paulo ante quam collis in quo est La Colonna ascenditur (duobus chil. a Colonna LANC.).

corona
D M
PARTHENIO · ARCARIO
REI · PVBLICAE ·
LAVICANORVM
5 QVINTANENSIVM

Recognovi. Fabretti de aquis ed. I p. 183, ed. II p. 176 (inde Nibby *viaggio* 1 p. 524), inscr. 540, 388; Mattei *Tuscolo* p. 29 (inde Mur. 1053, 3); Ficoroni *memorie di Labico* (1745) p. 50 cf. p. 52, qui dicit se vidisse; Vulpi Lat. 8 (1742) p. 299; Io. Bapt. Zanobetti misit Lamio epistula data Romae d. 15 Mai. 1758 (inter epistulas Lamianas bibl. Riccard. vol. 64); acceptam ab Ioanne Graziani Ariminensi Io. Bianchi misit Lamio (epist. Lamian. bibl. Riccard. vol. 11), unde edita est *Novelle lett. di Firenze* 1758 p. 335 (inde Donati 339, 3); Chaupy *maison d'Horace* 3 (1769) p. 469; Lanciani *not. degli scavi* 1883 p. 416. Orelli n. 118 et n. 3997.

2771 fragmentum tabulae rep. ibi ubi n. 2767 LANC. (*bull.*). Romae in aedibus Ciuffa via Giulia, si suppone proveniente dal territorio tuscolano LANC. (*notizie*).

MEMORII
IS MVLTIVORATAS
S MVSICIS ARTERIA
5 CAESTATA CAN
COMICA ATELL ·
PAS PAS

Lanciani *notizie degli scavi* 1884 p. 193, *bull. municipale* 1884 p. 208.

2772 tabula marmorea litteris aevi labentis. Rep. in vinea Aloysii Dominicis sita inter La Colonna et novam viam Labicanam HELBIG (cf. forma locorum apud Rossium *bull. munic.* 1 p. 276 fig. A; rudera antiqua ibi inventa describunt Helbig p. 92 et Lanciani apud Rossium p. 275). Postea Romae in repositis musei Capitolini.

AF SPECV
LV DIANE
VSQ F CLE
MENTIA
5 NO · P · PRO
CLINI PASS
P M ∞

Descripsit Helbig, unde edidit Henzen *bull. dell' Inst.* 1864 p. 93; de Rossi delineavit *bull. arch. municipale* 1 (1873) p. 270; contulit Kaibel. Garrucci syll. n. 1459, qui dicit se descripsisse.

Speculum Dianae nomen fuisse ei lacui cui adiacet nemus Dianae auctor est Servius ad Verg. 7, 516: sed ab eo lacu disiunctus est locus ubi hic cippus repertus est non solum spatio septem vel octo millium passuum, sed etiam summo monte Albano. Rossius *bull. mun.* 1. c. p. 271 cogitavit de lacu eo, qui distat a loco ubi cippus repertus est paulo plus mille passibus, a sinistra viae quae nunc dicitur Labicana, quem lacum (hodie nullum nomen ei est nisi *il laghetto*) nonnulli putabant Regillum (Nibby *viaggio* p. 250), donec eum lacum non esse antiquum vel certe non eius aetatis, in cuius historia memoratur Regillus, observavit Nibby *analisi* 3 p. 8. Id ipsum, si verum est, obstat coniecturae Rossianae. Ceterum lacus Nemorensis Speculum Dianae nomen habuit sine dubio propter limpiditatem aquae, huius lacus aqua olim vix minus turbida fuit quam hodie est. — Mommsenus *bull. dell' Inst.* 1865 p. 208 legerat *af specu Ludiane*, cogitans de specu Mithriaco; et reperta est una cum hac inscriptione tabula cum anaglypho Mithriaco (Helbig *bull.* 1864 p. 92). — 3-5 *us(que) f(undo) Clementiano*. — 5 *p(edatura) Proclini* legit Rossius; certe significatur spatium interiectum inter speculum Dianae et fundum Clementianum esse Proclini. [Ad fundi vocabulum cum domini addi soleat, mihi creditur solvendum esse *P(ubli) Proclini* et hoc significari, *ab speculo Dianae usque ad fundum Clementianum*, qui sit P. Proclini, spatium interponi *passuum plus minus mille*. TH. M.]

4230 cippus repertus sub Grotta ferrata loco dicto Borghetto [cf. ad n. 2496 cet.].

5
 S MANIBV
 M
 HER
 M · CINCI
 COLLIBE
 BENE Merenti
 POS

Descripsit Tomassetti et ed. *archivio della soc. di storia patria* 1885 p. 473. Rocchi apud Fiorellium *notizie degli scavi* 1885 p. 159.

4230 a ibi ubi n. 4230.

DO
 TR

Descripsit Tomassetti.

XIV. Inter Tusculum et montem Albanum.

ad n. 2572. Idem ut puto exemplum nuper Alexander Fausti Frascatanus vendidit curatoribus rerum antiquarum a municipio Romano constitutis (*Lanciani bull. municipale* 1884 p. 53).

ad n. 2573. Alterum ut videtur eiusdem inscriptionis exemplum sed mutilum (extabat solus v. 1) refert Lanciani *syll. aq. n. 363* inventum, ut ait, a Gagliardio.

XV. TVSCVLVM (p. 252).

ad n. 2606. Fragmentum c Stevensonius quoque descripsit idemque nuper editum est in *notizie degli scavi* 1885 p. 478, ubi non recte dicitur esse pezzo di lastra.

ad n. 2610. Rubelliae Bassae nomen inscriptum legitur in fistulis plumbeis quae prodierunt a. 1877 Romae sub monte Palatino Circum maximum versus (*Lanciani syll. ep. aq. n. 159*).

ad n. 2675. 2689. Edidit Tomassetti *archivio della soc. rom. di storia patria* 9 (1886) p. 59. 49.

ad n. 2741. Vide ne puncto deleto legendum sit *Rutilia L. f. materter(a) Regin(i)*.

XVI. LABICI (p. 274).

ad p. 274 not. 2. *Labic-* cum *b* reperitur etiam in titulo huius Corp. vol. VI n. 10239.

ad n. 2771. Recognovi ad ectypum missum a Tomassetio. V. 4 partes $\sigma\Omega$ litterarum videor mihi agnoscere, 3 in. exiguum fragmentum ante s potest superfuisse etiam ex A, v. 6 est ATELLAN. — Nimis autem mutilum est fragmentum quam ut suppleri possit. Hoc apparet agi de ludis eisque diversi generis; v. 3 videtur agi de certamine tibicinum, nam *multiforatae* dicuntur sine dubio tibiae (ut alibi multiforae et apud Apuleium multiforabiles, apud Graecos $\alpha\upsilon\lambda\acute{o}\varsigma$ $\pi\omicron\lambda\acute{o}\tau\eta\rho\tau\omicron\varsigma$), v. 4 spectare ad cantores indicat mentio arteriarum, v. 5 aperte agitur de certaminibus pugilum, v. 6 nominantur ludi Atellanici (v. 5 fin. fortasse supplendum est *can[tica]* idque coniungendum cum v. 6; cf. Suet. Galba 13).

4231 cippus lapidis Tusculani (*sperone*) rep. Monte Compatri nel fare i fondamenti della casa di Salvatore Mastrofrancesco, nunc affixa parieti eiusdem domus.

DEVERTICLVM
 PRIVATVM

Misit Tomassettius cum ectypo, sed male impresso.

XVII. GABII (p. 278).

De ruderibus Gabiorum nuper accurate exposuerunt Cozza et Pasqui in actis Fiorellii *notizie degli scavi* 1885 p. 424 seq., addita tabula.

ad n. 2790. Fistula plumbea inscripta *Iuli Ponpei Rusoniani* nuper prodiit Romae in monte Quirinali (*bull. comunale* 1887 p. 9).

ad n. 2795. V. 12 fin. scr. $\text{HS}\cdot\text{X}\cdot\text{M}\cdot\text{N}$. — De L. Vipstano Publicola Messalla, altero ex quattuorvis nominatis in v. 6, vide infra n. 4245.

4232 fragmentum marmoreum altum cm. 11 latum cm. 6 crassum cm. 1,7. Rep. a Cozza et Pasqui Gabiis tra il tempio di Giunone e la chiesa di s. Primolo, sulla sinistra di quella via che divide in tutta la sua lunghezza l'altura di Gabii, e che si congiunge alla Prenestina, poco sotto il nominato tempio di Giunone, in quel luogo appunto ove nel 1792 si fecero le ricchissime scoperte.

IMP · CAesar uii m. agrippa iii a. 727
 IMP · CAesar uiii t. statilius ii 728
 IMP · CAesar uiiii m. silanus 729
 IMP · CAesar x c. norbanus 730
 5 IMP · CAesar xi en. piso 731
 MARcellus l. arruntius 732

Barnabei *notizie degli scavi* 1885 p. 428, qui supplevit. Superest sine dubio ex eadem fastorum tabula ex qua n. 2801.

4233 fragmentum marmoreum latum cm. 12 altum cm. 8 crassum cm. 5 litteris aetatis sequioris. Rep. a Cozza et Pasqui Gabiis a nord-est dell' arx.

ETS

Barnabei *notizie degli scavi* 1885 p. 427.

ad n. 2819. Eiusdem plumbarii nomen nuper lectum est in fistula quae descripta Frascati apud Alexandrum Fausti, mox Romam translata a curatoribus antiquitatum municipalibus, ter repetitam habet inscriptionem T·STATILI FELICIO FEC (Lanciani *bull. municipale* 1886 p. 105 n. 1169). Verisimile est hanc quoque fistulam ex finibus Gabinorum adlatam esse in oppidum Frascati (idem Alexander Fausti apud se habebat vel habet inscriptiones agri Albani et Labicani n. 2421. 2587 a. 2785).